

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, March 3, 1981

VOL. LXVIII

Price 25c

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100

Over One Million Lithuanian
In The United States

Nr 43

ESTŲ DISIDENTO IŠPŪDŽIAI IŠ OKUP. LIETUVOS

(Eltz)

nam lenkui teko 8 litrai deginės. Jei tokiu tempu kils deginės vartojimas, tai 2000 metais kiekvienam lenkui teks 21 litras deginės. Litre yra 34 uncijos. Ozdovski įspėjo, kad lenkų tautai gresia degeneracija.

Lenkų policija paskelbė kovą naminės degtinės imitacijoms.

Valstybės departamentas nekreipia dėmesio į Nikaragvos atsakingų pareigūnų paneigimus, bet sustabdė visą ekonominę paramą Nikaragvai. Galimas daiktas, kad pareikalaus gražinti jau įteiktą paramą, nes Valstybės departamentas priėjo įsitikinimo, kad Nikaragvos pa-

— Pietu Korējes valdība
estavo 5,221 kalējime
politinī kalinā. Naujas p
as yra pasiryžes duoti žn
daugiau lasivēs.

KALENDORĒLIS

Kovo 3: Kunigunda, Toleinė,
Josis, Barkandis.

Saulē teka 6:23, leldziast 5:43.
Oras vēsus, gati angti: 1978

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujųjų mokslų žinių populiarus perteikimas

IONAS ADOMAVICIUS, M. D.

PENSININKO ODOS NEGEROVĖS

Ilgiau gyvenant oda darosi liguistesnė: visiems reikia atsakančiai tvarkyti savo odą, tada gyvenimas pensininkams bus malonesnis. (Gyvenimo tiesa)

Mirtingumo statistikos tvirtina, kad vidutinio amerikiečio gyvenimas žymiai pailgėjo per paskutinį pusimtį metų. Šitokia laiminga padėtis gavosi daugumoje dėl sėkmingos kovos su užkrečiamomis ligomis ir kitomis jaunesnių žmonių negerovėmis. Pailgėjęs žmonių amžius iškėlė naujos medicinos šakos būtinumą: atsirado medicinoje nauja mokslo šaka - pensininkų negerovių reikalus tvarkančios nicksas, vadinamos GERONTOLOGIA. Pensininkų negaliu mediciniškas tyrimas ir dabar dar yra, palyginti, labai jaunas. Pradedama atpažinti paslaptinius žmogaus kūno pakitimus, kurie pasireiškia žmogui ilgiau gyvenant. Atsirado nauja medicinos mokslo dalis - pensininkų odos negerumai - PERMATOGERONTOLOGIA. Iki šiol pensininkų reikalus besirūpinę gydytojai kreipė daugiausia dėmesio į pagyvenusiųjų proto ap-

temimą, kūno nusilpimą ir mir-

imas ligas. Odos negerumai būdavo ap-
leisti. Tai žiaurus elgesys, nes pensininko odos pakitimai esti dažni ir labai žmogų varginan-
tys. Jie nemarina žmogų, bet su-
gadina visą pensininko gyvenimą. Todėl pensininkų odos rei-
kalai (dermatogerontologija) tu-
ri būti kiekvieno gydytojo dė-
mesio centre.

Odos sausumas (xerosis)

Dažniausias pensininko oda
ausiskundimas yra jo odos sau-
sumas ir taip pakitusios odos
niežulys. Sausa, pleiskanomis
padengta oda yra beveik neiš-
vengiamas negerumas žmogui
sulaukus pensininko amžiaus.
Kuo ilgiau gyvena, tuo daugiau
oda sauseja, pleiskanomis pasi-
dengia ir niežti. Mat, raginis
odos sluoksnis (pats paviršutinis)
išdžiūsta, ima trupėti am-
žui senkiant, nes tokio žmogaus

Šiame paveiksle matome Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos valdy-
bą ir Marquette National banko pareigūnus įteikiant \$1,000 čekį žmogžudžiui surasti.
Iš kairės į dešinę: Stasys Pažlaba - kasos globėjas, Juozas Skeivys - 2-ros vicepirmin-
kas, Angelė Katelinė - sekretorė, Juozas Bacevičius - pirmininkas, Thomas
Vaughn - Marquette National banko prezidentas, Charles P. Kal LNS draugijos
advokatas, Robert Kempton - Marquette National banko viceprezidentas, Aleksand-
ras Patackas - 1-mas LNS draugijos vicepirmininkas.

oda nepajėgia vandens savyje
užlaikyti. Oda sauseja dėl van-
dens stokos joje, o ne dėl rie-
balų trūkumo odoje. Todėl visas
gydymas sausos ir niežtinčios
odos remiasi ant odos sudrėki-
nimo ir neleidimo vandeniui iš-
lįsti iš odos.

Vartotini odą tepantieji muil-
ai (emollient soaps) ar muilo
pakaitalai. Reikia rūpintis odos
sudurkinimu. Tuojuo po vonios
pensininkas turi išsisepti odą
riebalais (lubricant arba emol-
lient). Tepalai, kurie turi savyje

vieną iš sekantių medžiagų:
UREA, LACTIC ACID ar GLY-
CERIN, yra naudotini. Mat, jie
sulėtina vandens išgaravimą per
paviršutinį odos sluoksnį, kuris
esti suplonėjęs ir permirkęs
drėgme. Minėti tepalai apgaus
oda ir neleidžia taip sparčiai
vandeniui išgaruoti per odą.

Pensininkas turi tvarkyti
savo aplinką

Baisi nelaimė žmogui, kai jis
nekreipia dėmesio į būtinus rei-
kalus, o viliasi apturėjus pagal-
bos iš ten, iš kur jis niekada pa-
galbos nesulaukia. Turint senat-
višką odą: sausą ir niežtinčią,
reikia ne piliulės nuo niežėjimo
iš gydytojo prašyti, bet visapu-
siškai tvarkytis. Apie tokį rei-
kalą čia ir eina kalba.

Tvarkant sausą odą, reikia
artimiausią prie žmogaus aplin-
ką gerinti. Kambario ir visos na-
mos oras turi būti VESUS, bet
palogus žiemą. Pečiai mažina
oro drėgmę ir tuo būdu didina
neįtamtą vandens išgaravimą
per odą. Drėgmę palaikantys
įtaisai gali padidinti kambario
oro drėgmę 50%.

Odos niežėjimui sumažinti ne-
prašyti vaistinio vaisto: jis
visada jums ką nors duos, bet
jokie vaistai neveiks, jei žmo-
gus pats savos odos neprižiūrės.
Odos niežėjimui gali būti dau-
gelis priežasčių. Viena tokių yra
kepenų susirgimas, ypač odai
pageltus dėl tulžies rūgščių odo-
je prisirinkimo. Bet odos nie-
žulio, atsiradusio dėl čia kalba-
mos odos sausumo, geriausias
tvarkymas yra tokios odos kas-
dieninė priežiūra. Nelaikyk odą
sausą, visada išsisepti ji riebiais,
glycerino turinčiais, skysčiais.
Būtinai palaikyk kambario drėg-
mę, jame laikydami geles ir
jas laistydami; orą vėdinan-
mas, vandens indus kambarioje
laikydami, ar paklodes drėg-
nas kambarioje išskaidydami.

Įsivada: Kreipkite dėmesį į
sveikos odos išlaikymą: ją nuo
išdžiūvimo saugokime. Per daug
nesiūviluokime. Po vonios gly-
cerinu išsiseptikime. Lanolino
(avies v. l. riebalas) muilu
varlokime. Per daug neapsitūlo-
kime. Prie vėsenos (bet pato-
gaus) oro gyventi pratinkimės.
Būtinai pakankamai drėgmės
kambarioje turėkime. O svar-
biausia: kuo daugiau naudingu
skysčių gerkime. Šitas skysčių
vartojimas yra visuotinė ir di-
žiausia pensininko mediciniška
nuodėmė. Jos visi, ypač per sia-
gavėnį, venkiame. Daugiau tuo
reikaliu kitą kartą.

Pasiskaityti: Kligman Albert
M.: Perspectives and Problems in
cutaneous gerontology. J. In-
vest Dermatol 73:39-46, 1979.

STENKIMĖS GERU PATA- RIMU PASINAUDOTI

Girtuoklė motina daro
bešmegeinių savo sūnų

Klausimas: Gerb. Daktare,

kepenų uždegimas (hepatitas),
mažakraujystė, pakeltas kraujo-
spūdis, mažakraujystė dėl gir-
tavimo, akies baltymų uždegi-
mas, dvilypkirstės žarnos zaiz-
da, rožė kairioje kojoje, trauku-
liai, dešinės kojos plono kaulo
lūžimas, kraujo plokštelių su-
mažėjimas, plaučiuose auglys,
stovis po alkoholinio kepenų už-
degimo, stovis po kasos uždegi-
mo, staigus kasos uždegimas
dėl girtavimo, baltoji šilinė
(delirium tremens) dėl girtavi-
mo, stovis po plaučių voties, šir-
dies apvalkalų sustorėjimas, al-
koholinis gastritas, virusinis
kepenų uždegimas...

Ir taip keli puslapiai ligonio
girtuoklio ligos istorijoje nužy-
mėti kelis kartus pakartotinais
susirgimais įvairiomis negalė-
mis. Baisios išlaidos, o naudos
jokios: tas 26 metų vyras yra
gyvas lavonas. Jis tokia našta
mums visiems mokesčių mokė-
tojams bus tol, kol dar gyvens.

O mes, ar kitokius žmones
rengiame savo apsilėidimu susi-
tvarkant asmenybes - savus
smegenis neparuošiant žmoni-
kam, be alkoholio gyvenimui?
Už tai pats laikas visiems mū-
siškiams intis vaskupo Valan-
čiaus veiklos, kol dar mūsiskiai
galutinai nepaskendo alkoholi-
mo jūroje.

lark savo medicinišką žodį apie
nėščias girtaujančias motinas.
Mano duklė neklausio manęs -
lenkia burnelę ir viena būdama,
ir ieško progos pas kaimeynus
savo blogą įprotį patenkinti. Aš
tiesiog iš proto einu, matau
kaip ji savo negimusiam vaikui
sveikata ardo, o ji tik ranka
numoja ir savo daro. Ačiū iš
anksto.

Atsakymas: Per vėlai, motin,
eini iš proto: reikėjo turimą
protą naudoti tada, kai dukters
protą prisiėjo žmoginti. Dabar
jau šaukštai po pietų. Nusitei-
kimas yra žmogaus gyvenimo
variklis - ir pats stipriausias.
Nusiteikę žmonės net miršta dėl
menkniekio, o vis vien nesiryz-
ta eiti sveiku keliu. Reikia bristi
iš alkoholio balos per nuo ma-
žens vaikų auginimą savo žmo-
niškų pavyzdžių.

Zinoma, kad nėščių motinų
girtavimas menkina negimusio-
jo protą. Toks gimęs bus nelai-
mingas vien per alkoholiškas
motinos kalte. Zinoma, niekas
tokios motinos nesodins kalėji-
man. Kai vaikas toks paaušs,
greičiausiai, jo girtuoklė motina
bus mirusi - jis ne nežinos,
kodėl taip nelaiminga jam gy-
venimo dalis teko.

Už tai mes visi dar nenusilei-
dę taip giliai į padugnes, stoki-
me kovon prieš žmogaus nuo
mažens nežmonišką auginimą.
Dirbkime kurdami blaivų savo
ir aplinkos gyvenimą. Tik žmo-
gaus normalių išauuginimas už-
tikrins mums negimusųjų ne-
žalojimą.

Suaugusio žmogaus blaivini-
mas yra baisiai sunkus darbas,
už tai beveik niekas taip sunkiai
dirbti nesiryzta. Net Jaunimo
Centras, ir tas nuo stikliuko ne-
atsisako, jei tik jis iš to žaliuko
susilaukti tikisi. Tai ką norėti
jau iš kitų?!

Kokią baisią nelaimę girtau-
jantieji daro šiam kraštui,
mums ir visai žmonijai - sun-
ku ir įsivaizduoti. Ilustracijai
prisiminusi praeitą savaitę tirtą
26 metų girtuoklį, kuris po gir-
tavimo tą patį dieną buvo at-
vežtas ligoninė. Tyrimui per-
davęs graikas gydytojas pasakė:
"Šis vyras turi 62 sunkenybes".
Jis kraujavo iš vidurių. Galės-
tingoji sesuo susekė, kad jis rū-
ko marijuaną. Tai jau 63 sun-
kenybės (troubles). Iš tiesų, jo
ligos istorija neretai, negirdėtai
baisi sasu liguistumų. Kadangi
jis yra našta man ir kiekvienam
kitam mokesčių mokėtojui, o
taip pat ir dabartiniam šio
krašto prezidentui, suminėsim
kiek jo turimų negerovių, kur-
ios gresia kiekvienam girtuok-
liui.

Kiek tas girtuoklis visiems
mums kaštavo, galit įsivaizduo-
ti iš dalies suminėty jo sunke-
nybių. Štai jų dalis: "chroniškas
alkoholizmas, pagros, kepenų
sukietėjimas (cirrozė), karštis,
kairio petikaulio lūžimas, dėl
prieš pakeltą kraujospūdį nau-
dojamo Aldomet vaisto gautas

Pavojus nušalusį atgaivinant

Klausimas: Girdėjau, kad at-
gaivinant nušalusį gali atsi-
tikti mirtis dėl širdies sunega-
lavimo. Kaip tai atsitinka, pra-
šau gerb. daktarą paaiškinti.

Atsakymas: Visas ligas geriau
gydyti jų išvengimu. Todėl visi
dabar stenkimės išvengti kūno
šilimos žymaus sumažėjimo.
Tvarkingai renkimes, o šalti
pradėje, tuojau rūpinkimės susi-
šildymu. Kito kelio nelaimės iš-
vengimui nėra. Sveikas protas
turi lydyti lietuvi visose jo
veiklose.

Nelaimė atšildant sušalusį
pastaiko tada, kai širdies skil-
veliai ima drebtį. Tada širdis
nepumpuoja kraują, o tik truk-
čioja. Tokiais atvejais nelaimin-
gais dažnai miršta.

Todėl visi senesnieji stenk-
tės saugotis atšalimo. Net na-
muose būdami, kai kambario
temperatūra esti žemiau 65°F,
reikia šiltai rengtis, priedinius
apsisėdus naudoti, gerus nak-
tinius rūbus dėvėti, visada rei-
kia tinkamai maitintis ir visa-
da kuo nors užsiimti, dirbuotis,
būti aktyviems. Zinoma, reikia
tarti su gydytoju bet koki ne-
gerumą turint.

UOSTAS BE MUITO

Rašo Vladas Rasčiauskas

Vladas Rasčiauskas

Amerikoje visi uostai labai
panašūs. Visur įvestas muitas ir
tas muitas visur vienodas. Bet
pasaulėje yra uostai be muto.
Nedaug tokių uostų yra, bet pa-
sitaiko.

Tuo tarpu Karibų jūroje yra
daug įvairenybių. Dauguma uos-
tų turi muitą, ir tas muitas yra
vienodas, bet ten yra uostas ir
be muto.

Gruodžio 11 dienos rytą eks-
kursinis mūsų laivas artėjo prie
Santo Tomaso uosto. 8 val. ryto
laivas jau manevravo uoste, o
9:30 val. jau pasikė uosta be
muito.

Man nieko nereikėjo pirkti ir
nesirengiau pirkti, bet išėjau į
miestą pasižiūrėti, ką kiti per-
ka. Iš laivo išėjo beveik visi ke-
leiviai. Žipojau, kad daug laiko
nebus šiame sename uoste, tai
nusišamdžiau taksi ir pasakiau
soferiui, kad pavyžiotų po įdo-
mes aplinkes. Tai geriausias
būdas nežinomoms vietoms pa-
matyti ir susidaryti bendrą
vaizdą.

Pamačiau, kaip žmonės gyve-
na miesto centre, rinkoje ir apy-
linkėse. Visur seni ispaniški ne-
dideli nameliai. Soferis atvežė
į miesto centrą, kur pamačiau
lietuvių ekskursantus, tai ir aš
prisijungiau prie jų. Visi kartu
vaikščiojom po miestą ir pradė-
jom landžioti po krautuves.

Mums rūpėjo pamatyti vietos
prekes ir jų kainas. Nustebom,
kai išsiaiškinom, kad Santo To-
mas krautuvėse prekes daug pi-
gesnės negu Chicagoje.

pardavėjai pažįsta savo pirke-
jus. Jie labai gerai suvaidžia, kai
krautuvėn įžengia amerikietis.
Matyt, kad jam daug padeda
išvaizda, drabužiai.

Krautuvėje buvo pora parda-
vėjų, bet prie manęs tuojau pri-
ėjo pats vyriausias. Iš kalbos ir
elgesio tuojau buvo matyti, kad
jis buvo tos krautuvės savinin-
kas.

Gintaro dirbiniai buvo gražūs.
Karoliai, auskarai, mundštukai,
dežutės, įvairūs ratai ir rateliai,
medalikėliai, papuošalai, gražiai
pagaminti, kad gražu žiūrėti.
negu Maskvoje ir gintaro paruo-
šiančioje Lietuvoje. Paklausiau,
kas čia per išdirbinyje ir kiek tie
papuošalai kainuoja.

— Tai gintaras, — aiškino
man senas pardavėjas ir krau-
tuvų savininkas. — Jis labai re-
tas, randamas tikrai viename
pasaulio krašte, Rytų Vokietijos
Baltijos jūros pakrastyje...

Pagalvojau, kad apie gintarą
mes daugiau žinom, negu parda-
vėjas. Tuoj lietuvių pradėjo
rinkintis į senio papuošalų krau-
tuvę, apžiūrėti gintarą ir pirkti
jį. Lietuvių ekskursantai tuo-
jau pradėjo lengvinti savo pin-
gines ir pirkti įvairius gintaro
gaminius. Vieną kitą dalyką nu-
sipirkau ir aš. Bet aš visą laiką
vedžiau pasikalbėjimą su senu
gintaro ir kitų puošmenų parda-
vėju. Jis papasakojo, kad šia
krautuvę jis laiko 30 metų, bet
niekad jis nepardavė tiek daug
gintaro, kiek jis pardavė šį
kartą.

— Tas gintaras pas mane sto-
vėjo ilgus metus, o tiklai šian-
dien aš tiek daug jo pardaviau,
— aiškino man pardavėjas. —
O kas Jūs tokie esate, kad nu-
pirkote tiek daug gintaro? —
paklausė jis manęs.

— Aš ir visi žmonės, kurie ką
tik buvo šioje krautuvėje, yra
Amerikos lietuviai. Jie yra iš
Gintaro krašto, tai gintaras
jiems labai patinka, todėl jie čia
tiek daug jį nusipirko.

— Tai gerai, atvažnuokite dar
kartą, pas mane dar yra ginta-
ro. — pasakė geras pardavėjas.
Jis buvo labai patenkintas,
kad padarė gerą biznį. Gintaras
pas jį prastovėjo ilgus metus,
(Nukelta į penktą puslapį)

PATS SKAITYK IR DAR KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRASTI "NAUJENOS"

Marquette Parko Namų Savininkų draugijos valdybos atsisaukimas

Mieli Marquette Parko lietuviai,

Mes manoma, jog daugelis iš jūsų jau girdėjo, kad
1980 metais gruodžio mėn. 2 d. rytą nežinomas juodos
spalvos piktadarys užmušė šios apylinkės gyventoją, lie-
tuvį ALEKSA SILIŪNĄ, einantį į darbą.

Toks smurtas be provokacijos atimant gyvybę nekal-
tam žmogui yra didžiausia tragedija šiame krašte ir gas-
dinantis veiksmas visiems Marquette Parko gyventojams.

Dabar yra laikas čia gyvenantiems lietuviams re-
aguoti į šį žmogžudystės įvykį ir į visus padažnėjusius
kriminalinius nusikaltimus, kol pagaliau tas žmogžudys
bus surastas ir pasodintas už grotų.

Juk visi žinote, kad Marquette Parko lietuvių kolo-
nija yra viena iš didžiausių visoje Amerikoje, o taip pat
ir visame pasaulyje.

Čia turime centrus beveik visų lietuviškų organiza-
cijų ir sąjungų, spaudos ir kitų institucijų. Čia yra dvi
bažnyčios (įskaitant ir St. Adrian), Sv. Kryžiaus ligoninė,
Maria High School, Sv. Kazimiero Seserų vienuolynas,
pradžios mokykla; netoliese turime Jaunimo Centrą ir
kitokių lietuviškų įstaigų bei visokeriopų biznio įmonių.
Be to, turime gražų parką poilsui.

Todėl Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų
Organizacija duoda 1,000 dolerių atlyginimą bet kuriam
asmeniui ar asmenims už informaciją policijai areštuoti
nusikaltėlių ir perduoti teismo baudmei už žmogžudystę
(felony).

Šiam reikalui Marquette Parko Lietuvių Namų Savi-
ninkų Organizacijos iniciatyva Marquette National Bank,
6316 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60636, atidarytas
1,000 dolerių fondas - Trust No. 9818. Organizacijos bei
pavieniai asmenys, norintieji padidinti atlyginimo fondą,
gali siųsti savo įnašus sumoje \$50 ar daugiau į virš mi-
nėtą fondą.

Šis atlyginimas yra duodamas šešių mėnesių termi-
nu, pradedant 1981 m. sausio mėn. 15 d. Jeigu šiame lai-
kotarpyje žmogžudys nebus surastas, valdybos nuostata
\$1,000 atlyginimo terminas bus pratęstas dar šešiams mė-
nesiams ir vienai dienai. Jeigu per šiuos terminus žmog-
žudys nebus suimtas, suaukoti pinigai bus grąžinti
aukotojams.

Mes sudarėme šį atlyginimo fondą, nes mums rūpi
šios apylinkės ateitis ir gyventojų saugumas.

Kartu prašome visus biznierių ir profesionalus, ku-
rie čia turi įstaigas ir biznius, prisidėti.

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų
Organizacijos Valdyba

Berniukams pirmoji taisyklė — likti gyviems

Snigo. Naktis buvo labai šalta. Morta sėdėjo gale vežimo. Ji su visa šeima bėgo nuo rusų. Tai buvo sausis, 1945 metai. Šią tamsią naktį Morta su savo lie-tuviais tėvais ir 11 vaikų, ark-liais traukiamame vežime, važia-vo per užšalusį ežerą Vokietij-oje.

Ledas pradėjo aizėti nuo sun-kių apkrauto vežimo. Visi išlipo iš vežimo ir ėjo pėsti. Tėvas ve-dė arklius, o motina prižiūrėjo mažesnius vaikus. Morta buvo 14 metų. Ji ėjo paskutinė, nes buvo labai išvargusi ir išsitemu-si, vos bepavilkio kojas. Ji, kitų nepastebėta, pargriuvo ant ledo ir paliko ten gulėti.

Sekantį dieną ji rado kiti pa-bėgėliai, išidėjo į vežimą ir vežė-toliau. Ji buvo labai sušalusi, nu-sigandusi ir pasimetusi.

Pavėžėję jie paliko ją kaime. Ji tame kaime melžė karves ir dirbo kitokią darbą apie namus. Apsigydė savo sušalusį veidą ir kitas kūno dalis. Tas tęsėsi ne-ilgai, nes jos šeimininkai, artė-jant frontui, pabėgo palikę ją vieną. Atsiradus kaime daug ka-reivių, ji išsigando ir pabėgo į mišką. "Keliauti, keliauti", ji kalbėjo. "Aš nepasitikėjau nei vienu. Aš neturėjau jokio palto. Priėjus kelią, aš nežinojau nei kur jis eina, nei į kokią galą aš turiu bėgti. Naktimis aš lįs-davau į krūmus ir mėgindavau užmigti. Aš verkdavau ir prašy-davau Dievo: Neleisk man pra-žūti, aš labai noriu pamatyti sa-vo tėvelius."

"Aš pabūdau visa šlapia. Lie-tus lijo kaip iš viedro. Pasirink-us daugiau šakų, palindau po jomis, kad išsidžiovinčiau dra-bužius. O kad nemirčiau badu, valgiau žalius lapus, rinkau nuo uogienų žalias uogas, geriau iš balos vandenį, ir kasiau laukuose bulves ir visa tai palaikė ma-no gyvybę."

Ją rado amerikiečių ir angli-kareiviai ir ji pirmą kartą valgė

tikrą maistą iš virtuvės. Po ke-lių metų ji, galų gale, susirado savo šeimą. Septyni iš jos aštuo-nių brolių buvo taip nusilpę dėl maisto trūkumo, kad jie ne-galėjo paeiti.

Vienas po kito jie pasiekė Amerikos krantus. Morta atvy-ko į Kansas, iškėlė ir dabar vadinasi Mrs. Martha Rose ir turi penkis vaikus, keturi iš jų berniukai. Ji dabar gyvena Čika-goje ir turi nuosavą restoraną vardu "Martha's Lithuanian Home Cooking Cafe", kuris ran-dasi 4100 So. Archer Ave.

Nors jos gyvenimas yra visai kitoks, negu kad buvo 1945 me-tais, bet ji ir dabar negali jo užmiršti.

"Aš niekad nepamiršiu mano pasiryžimo bet kuria kaina išlik-ti gyvai. Daviau sau žodį, kad mano vaikų niekada neištiktų toks likimas kaip mane, kad iš-tiko. Aš nutariau išmokinti savo vaikus rūpintis savimi visokiame situacijose, kaip tai: kaip gelbė-tis pasilikus be maisto, be van-dents, šaltyje ir t. t."

Ji pradėjo vaikus pratinti la-bai jauname amžiuje. "Mes tu-rime centus, dėjome į krūvą ir mes išvažiuodavome užmiestini. Čia aš juos mokindavau, kaip pa-sidaryti palapinę, meškerę, kaip pasidaryti lankus ir t. t. Mano sūnus, Arnoldas, būdamas 2 me-tų, pirmas pagavo žuvį. Aš pa-galvojau: tas niekad nepražys. Aš juos išmokinau kaip surasti vandenį, kaip jį prašvarinti, kaip surasti šaltinį ir t. t. Taip pat nu-rodžiau kokias žoles valgyti, kaip jas atskirti. Išmokinau pa-žinti mėnulio ir žvaigždžių fa-zes, pagal kurias galėtų nusta-tyti laiką ir kelio kryptį."

"Aš išmokiau juos apsirūpin-ti savimi, nebijoti, įeigu atsider-tų miške ar kitoje vietoje, kur nėra jokio maisto."

Kai jos vaikai paugėjo, ji pa-siūlė patiems pamėginti vie-natvės. "Mano sūnus Lee, būda-mas 16 metų, pasiėmęs kuprinę,

Dalia Kolbaitė

Gamtovaizdis

išvyko į Kanadą pirmam bandy-mui. Aš meldžiausi, kad jam vis-kas gerai pavyktų. Po 6 savaičių jis grįžo. Jis gyveno ant ledo kelias savaites. Jis niekada ne-buvo alkanas, ar nusvylęs gyve-nimu". Jos sūnus yra kariuomenėje — Aliaskoje. **U**

Prieš mėnesį ji gavo laišką iš gen. maj. T. J. Jenės, kuris pra-neša, kad jos sūnus apdovano-tas garbės ženklu "kaipo pirmas kareivis 172 pėstininkų dali-nyje".

Generolas tame laiške rašo: "Čia mes turime labai laukinį klimatą ir šaltą orą, mažai ly-gumų ir aukštus kalnus. Pvt. Rose šiose gamtos sąlygose savo uždavinį atliko pasigėrėtinai".

Ar Morta yra patenkinta savo sūnumi? Ji atsakė: "Kurį moti-na būtų nepatenkinta!"

— Ar nustebsi?

— Ne, visai ne!

Mat, ji savo vaikus paruošė tokiam gyvenimui. **Pr.**

MYLEK SAVO PRIEŠĄ

Vykdydama blaivavimo akciją, Glasgow miesto valdyba Škotijoje iškabinėjo atsišaukimus, kuriuose didelėmis raidėmis bu-vo skelbiama:

"Alkoholis — didžiausias mu-sų priešas".

Iš po nakties praeiviai dauge-lyje tų plakatų rado dar įrašy-tą:

"Mylėkime savo priešus".

— Generolas Hwan, naujai prisaikdintas prezidentas, pri-žadėjo įvesti demokratinę san-tvarką Pietų Korėjoje.

ST. MOTUZAS

KODĖL IR KAIP PASITRAUKIAU IŠ LIETUVOS

(Tęsinys)

Teko slapstytis virš mėnesio. Vieną ankstyvą rytą, man esant Joniškėje, įėjus mano dėdė, ku-ris gyveno irgi Vaidomų kaime, sako: "Nenusigąsk, viskas tvar-koje, viršaitis per tarpininką pra-šė atvykti į valsčių kokių tai raš-tų pasirašyti".

Tą pačią dieną nuvažiuavau į Gruzdžius. Nors buvo po darbo valandų, viršaitį radau valsčiuje besikrapštantį po popierius. Pa-sirašiau ant turto ir medžiagų perdavimo aktų. Viršaitis sakė,

kad mane iškvietęs aktams pa-sirašyti dar ir dėl kitos priežas-ties, būtent: gautas įsakymas na-cionalizuoti turto tų smenu, ku-rie slapstosi ar pabėgo į Vokietiją. Tada jis paskambino polici-jos nuovados viršininkui ir pa-prašė užteiti į valsčių, esąs pas

ji buvęs viršaitis. Kai atėjo nuo-vados viršininkas, išėjom į mies-tą ir užsukom į alinę. Išgėrėme po bokalą alaus ir nuovados vir-šininkas pasuko savo keliu, o mu-du sugrįžom į valsčių. Viršaitis juokdamasis pasakė: "Svei-kinu sugrįžusį iš Vokietijos".

Mat buvo paskleide, juokingų kalbų: vienas miestelio gyven-tojas mane matęs Kretingoje per kant bilietą išvykti į Vokietiją. Kitas prasimanymas buvęs dar kvailėsnis, būk man prisilaikant pas gimines Joniškėje atskridęs mažas lėktuvas ir mane išskraidė-nęs į Vokietiją.

Viršaitis pasisakė, kad rytoj vyksias į Šiaulius ir paklausė gal ir aš norėčiau — sutikau. Pasa-kė, kad paprašysias iš žemaitu-kų žirgyno vieninkį vežimą be-vežėjo. Taip būsia geriau, galė-sime pasikalbėti be liudininkų.

Po dviejų savaičių sugrįžau į ūkį, praleidau žemės reforma-kurios deka gavau 5 sklypinin-kus. 1941 m. pavasarį mano na-muose apsigyveno trys sklypi-ninkai.

Iki 1940 m. rudens gyvenau ra-miai. Vieną rudens rytą atvyka-tis komisija patikrinti kiek tu-riui malkų. Kas turėjo pakanka-maj malkų, tam vykdomas ko-mitetas neišduodavo leidimo mal-komis pirktis. Pas mane buvo, iš savo miško, apie 200 metrų. Tą pat dieną nuvažiuavęs į pini-nę, sutariau su valdyba, kad mal-kos buvo parduotos. Per trumpą laiką jos buvo išvežtos į pini-nę ir grietinės nugriebimo punk-tus. Apskrities vykdomajam ko-mitetui buvo paduotas skundas ir buvo pavesta vietos milicijai ištirti reikalą. Milicija pasiten-kino mano paaiškinimu ir tuo byla užsibaigė.

Viršaičiudamas ilgus metus buvau Smulkaus Kredito Bankė lo pirmininku. Grįžus į legalų gyvenimą, tekdavo dažnai ten nuvykti. Paskolos nebebuvo iš-duodamos, jų niekas ir nere-

kalavo, tik visi stengėsi paskolas grąžinti. Vieną pavakari, grįž-tant namo, gatvėje paveju ko-operatyvo vedėją. Išėdęs veži-man, pasipasakojo, kad rytoj vyksias užpirti prekių į Šiau-lius. Kadangi ir aš turėjau rei-kalų, sutarėm vykti pas mane, o rytą mano žemaituku — į Šiaulius.

Kol jis pasiroš, aš užėjau į žydų kartiamą nusipirkti ciga-rečių "Regata". Žydė pasakė, kad tok'ų jau nebegalima gauti, bet ji dar truputį turinti ir išėjo at-nešti. Tuojau, iš gretimo kam-bario, kuriame linksminosi mies-to padaužų, kurpius vokiečiai (at-sisakęs repatriuoti), atsistojęs tarpduryje, sako: "Ponas Motu-zas, tu vėl būsi viršaičiu, nes greitai čia ateis Adolfas". Mane toks pasakymas net nupurtė.

Kiek užtrukus, atėjo žydė su popierais. Įsėinant pro duris, sutikau vykdomojo komiteto pir-mininką, kuris net nukėlęs skry-bėlę, įėjo į kartiamą. Parvažiavę į mano ūkį, užkandžiam už-gėdami naminiu alučiu, iki 12 val., kada nuėjom gulti."

Dar neužmigus, išgirdom barš-kinant į seklyčios langą. Kai antrą sykį pabarškino, priėjęs prie lango paklausiau, kas ir ko nori. Pasisakė, kad esąs mili-cijos viršininkas (nepriklausom-ybės laikais mūsų miestelyje buvo nuovados viršininku) ir pa-prašė ileisti. Įėjo viršininkas ir vykdomojo komiteto pirminin-kas.

Pirmas klausimas buvo kokius svečius turiu. Pasakiau koks sve-čias, ir kaip jis pas mane atsi-rado. Surašęs mano paaiškinimą, paklausė kur yra mano svečias. Kai parodžiau atviras duris, kur svečias miegojo, viršininkas lyg ir susirūpinęs paklausė mane, gal svečias girdėjo mūsų pasikal-bėjimą. Kai pasakiau, kad sve-čias, kai krito į lovą tai tuoj pra-dėjo kaip kreivom gimom mal-

ti. Kai nuėjau svečio pažadinti, jis niurzgėdamas klausia mane, ar jau važiuosime. Svečias ėjo į seklyčią, kur tardytojai sėdė-o. Viršininkas paklausė jį ar turi ginklą. Svečiui atsakius, kad neturi, nekratė. Liepė abiem apsigrengti, nes turėsime vykti į milicijos nuovadą.

Išėjus į gatvę, pamąčiau sunk-vežimį ir 4 raudonarmiečius. Nuovadoje radome vieną milici-ninką. Viršininkas įsakė milici-ninkui pakviesti vachmistą (gy-veno tolimame miestelio gale). Man ir vykd. kom. pirmininkui liepė pasilikti laukiamajame kambaryje, o jis su mano svečiu nuėjo į kabinetą jo apklausinėti. Supratau, kad viršininkas lyg gynėjas mane gelbsti. Svečią ap-klausinėjus, viršininkas pasakė: "Esate laisvi, bet už dviejų die-nų turite ateiti įnuovadą".

Nuėjus į nuovadą, viršininkas papasako'o man nežinomas pas-laptis. Kai aš su kooperatyvo ve-dėju išvažiuavau į savo ūkį, vie-nas iš gaujos girtuoklių vykd. kom. pirmininką prikalbėjo vyk-ti patikrinti, nes tikriausiai ten esąs slaptas susirinkimas. Nors ir nenorom, paprašęs iš raudon-armiečių įgulos sunkvežimį su sargyba ir išvažiuo. Kai priva-žiavo mano sodybą, vykd. kom. pirmininkas liepė kareiviams ei-ti kartu, turbūt teks areštuoti. Sargybinis paklausė, ar turi or-derį areštavimui, kai vykd. kom. pirmininkas pasakė neturįs, sa-rgybiniai atsakė dalyvauti areš-te ir sugrįžti į Gruzdžius. Tada, pirmininkas paprašė "nuovados viršininką vykti į "nusikaltimo" vietą ir taip jie atvažiuo. Vir-šininkas papasakojo, kad jis ap-klausinėjo kartiamoje buvusius 10 liudininkų ir žydė su jos vė-ru. Nei vienas, išskyrus vokiečių kurpių, nepatvirtino, kad aš sa-kęs: "Greitai ateis Adolfas".

(Bus daugiau)

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokeidieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau-tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan-tiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašy-tas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities lite-ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoji 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMĖS LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi-minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir-maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe-ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teise-s. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 3, Ill. Tuesday, March 3, 1981

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJENOS SIUNCIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipa-žinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į plati-nimo vajeaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis

NAUJENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupyda-mas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovana savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajeaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą b Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Platinimo vajeaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi sa-valtes susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

POVILO LAURINAVIČIAUS KŪRINYS

Gyvas, įdomus ir jaudinantis lietuviško gyvenimo 406 pusl. romanas

BE DRUSKOS

Kiekvienas lietuvis privalėtų įsigyti ir susipa-žinti su lietuviško gyvenimo tikrove, labai gy-vai parašyta ir lengvai skaitoma.

Minkšti viršeliai \$8.00

Galima įsigyti Naujienų administracijoje arba pasiunčiant \$9 čekį tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year \$24.00 per six months \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year \$22.00 per six months \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$26.00
Chicago ir priemiestiuose.	Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius.	
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$ 5.00	
Kitoose JAV vietose:	Užsieniuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius.	
metams	\$40.00	
	pusel metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Kongresas pataria rusams kraustyti iš Lietuvos

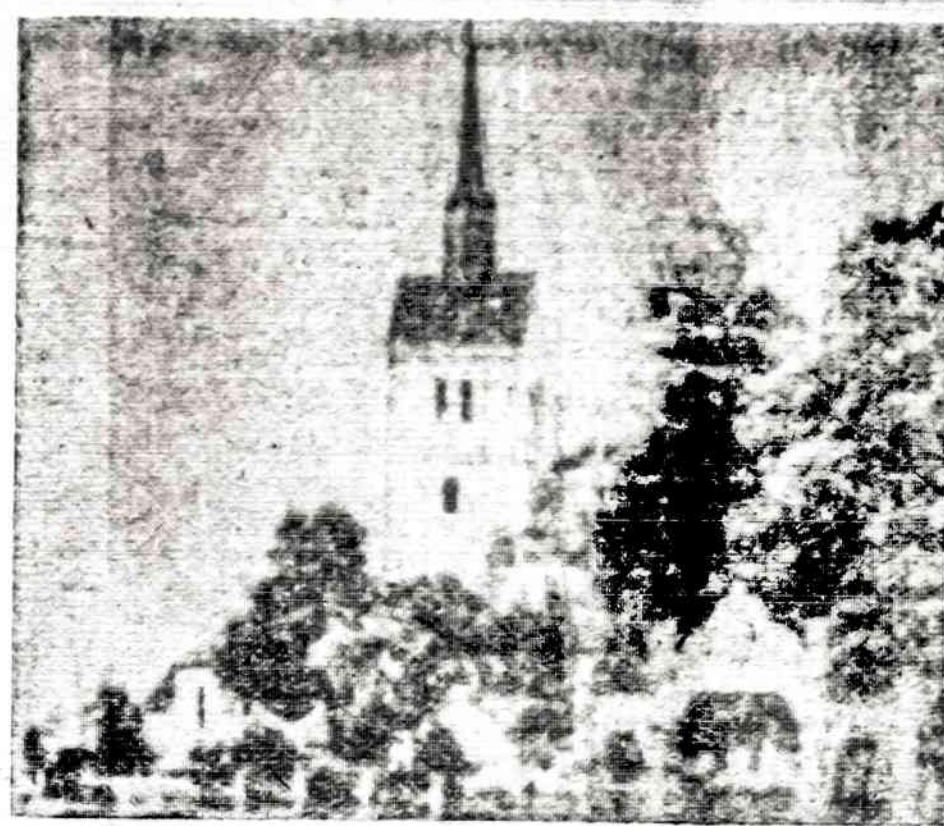
Amerikos Senatas ir Atstovų Rūmai praeitais metais priėmė vienbalses rezoliucijas, kuriomis kelia Lietuvos, Latvijos ir Estijos pavergimą, liepdamas JAV prezidentui kelti Europos taikos klausimą ir iškraustymą Sovietų karo jėgų ir policijos iš pavergtos Rytų Europos.

Amerikos atstovai Madrido konferencijoje kėlė pavergtų Pabaltijo valstybių klausimą, priminė rusams, kad Europos taikos klausimas nebus išspręstas, jeigu nebus išspręstas prievartinis Sovietų karo jėgų ir valstybinės saugumo policijos įsiveržimas į Lietuvą, nepriklausomybės panaikinimas ir įjungimas trijų Pabaltijo valstybių į Sovietų Sąjungą.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metinės labai gražiai buvo paminėtos Kongrese vasario 17 ir 18 dienomis. Esame išvertę Senato užsienio komiteto pirmininko sen. Charles Percy pasakytą kalbą Senate ir minėjome, kad demokratų atstovas Frank Annunzio pravedė patį didžiausią minėjimą, kuris iki šio meto niekad Atstovų Rūmuose nebuvo girdėtas. Atstovas Frank Annunzio, be kitų dalykų, tarė:

— Šių iškilnių metų, minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį ir pageriant tuos drąsius žmones, aš jungiuosi prie tų Amerikos lietuvių, gyvenančių vienuoliktame Illinois distrikte, kurių reikalus man tenka garbė ginti ne tik Chicagoje, bet ir visame šiame krašte, ir užtikrinu juos, kad JAV ir toliau teberemiai teisėtus jų reikalavimus laisvės ir nepriklausomybės. Aš reiškiau tikriausią viltį, kad siekimas Lietuvos nepriklausomybės netolimoje ateityje bus įvykdytas.

Atstovo Frank Annunzio žodžiais, pasakyti vasario 18 dienos popietį Atstovų Rūmuose, niekad lietuvių nebus užmiršti. Visuomeninį gyvenimą sekantieji lietuviai turėtų tuojau pasiųsti nuosirdžiausią padėką atstovui F. Annunzio už Atstovų Rūmuose pasakytas mintis. Padėką jo adresu laiškais ir telegramomis turėtų eiti ir lietuviškų organizacijų vardu. Bet ne vienas Annunzio kalbėjo Atstovų Rūmuose. Ten istorinę kalbą pasakė ir Pensilvanijos atstovas Nelligan. Jis tarė:

— Ponas pirmininke, Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvinis minėjimas atėjo kaip tik tuo metu, kai Sovietų valdžia vėl gresia Lenkijos pagrobimu, nes netolerantiška valdžia bijo mažiausio laisvės suminėjimo.

Kol laikraščių didžiosios raidės tebekalba apie Sovietų tironiją Lenkijoje ir Afganistane, daugelis amerikiečių nežino, kokia pasibaisėtina yra kolonialistų priešpaula Lietuvoje.

Ta priešpaula reiškia žodžio suvaržymus. Ta priešpaula reiškia, kad krašto gyventojai nėra laisvi praktikuoti savo tikėjimą. Tai reiškia įkalinimą paprastų piliečių už nepadarytus nusikaltimus. Tai reiškia suvaržymus keliauti.

Šitas rusiškas pavergimas liečia 1795-uosius metus. Buvo daug drąsių lietuvių pastangų nusikratyti rusiško pavergimo, bet visos tos pastangos buvo sutremptos. Devyniolikame šimtmetyje rusai stengėsi visiškai panaikinti lietuvių kalbą ir kultūrą ir primesti rusišką kultūrą. Drąsūs šios nedidelės tautos žmonės priešinosi šiems rusų veiksmams ir gynė savo tradicijas bei tikėjimą.

Pirmasis Pasaulinis karas sudarė tokias sąlygas, kurios davė Lietuvai seniai lauktą progą ir vėl būti laisva bei nepriklausoma tauta. Daugiau negu du dešimtmečius Lietuva parodė nepaprastą sugebėjimą tvarkyti savo reikalus.

Daug padėta energijos žemės ūkiui pataisyti. Buvo pravešta žemės reforma, kuri sukūrė didelį skaičių nedidelių ūkių. Krašto industrializacija darė pažangą. Buvo sutvarkyti darbo santykiai, krašte buvo įvesta 8 valandų darbo diena. Nauja švietimo programa smarkiai sumažino beraščių skaičių. Įvairios rūšies dailė klestėjo.

Ši aukso gadyne nelauktai ir tragiškai pasibaigė, kai svetimos karo jėgos pagrobė Lietuvą Antrojo Pasaulinio karo pradžioje. Ji buvo paskelbta Sovietų Sąjungos respublika 1940 metais, kai Raudonosios armijos karo jėgos pavergė Lietuvą. Vokiečių karo jėgos užpuolė Sovietų Sąjungą dar nepraėjus metams, palikdamos Lietuvą rusų rankose, kol Sovietų karo jėgos ją vėl okupavo 1944 m. Nuo to laiko, Sovietų Sąjunga laiko prispaudusi kraštą po padu su tokiu žiaurumu, kuris prilygsta bet kuriai kitose geležinės uždangos pusėje vartojamai prievartai.

Nežiūrint tų trūkumų, viltis dar rusena. Lietuvos nepriklausomybės dienos minėjimas yra vilties simbolis, o tuo pačiu metu yra sveikinimas 1918 metų nepriklausomybės paskelbimui.

Baigiant, tų lietuvių meilė laisvei mums primena, kad mes visą laiką privalome budėti. Amerikos lietuviai mums primena, kad žmonės, gyvenantieji Sovietų paverg-

A. SVILONIS

NAIVUMAS AR PIKTA PROVOKACIJA?

Sklaidau Draugo vasario mėn. 17 dienos lapus, tikėdamasis rasti ten platų reportažą apie ALTo suruoštą Chicagoje Vasario 16-sios šventę, kurios paminėjimas vyko Gimimo Švč. Marijos parapijos bažnyčioje ir Marijos Aukštesnės mokyklos salėje. De'a, didžiausiam nustebimui, apie tai ne žodelio, bet radau atspausdintą dviejų merginų: Aušros Kubiliūtės ir Danutės Račiūnaitės laišką.

Jos nerašo, kad dalyvavo Vasario 16-sios šventės didingame paminėjime, bet išrašė su gan ilgoka įžanga pamokymą apie vienybę ir jos kiltis. Rašė, kad jaunimas yra tautos ateitis, lyg kas to nežinotų. Ir baigia gsdinančiu grąsinimu, jei jaunimo pastangos nebus įvertintos, tai išnyks jo noras būti tautos dalimi.

Iki šiol, neteko nei išgirsti, nei spaudoje skaityti, kad būtų kas papeikęs ar net neįvertinęs jaunimo pozityvios veiklos. Tiesa, kad jau jaunimo dalis prarado norą būti tautos dalimi, bet ne dėl to, kad kas jo pozityvių pastangų nebūt įvertinęs. Priešingai, mūsų išeivija tokias pastangas vertina ir tikisi sulaukti pasišventusių veikėjų bei vadų pavergtai tautai padėti bei ją vaduoti. O toji dalis, kuri prarado norą, tai tik dėl to, kad ji prarado tautinę sąmonę, pasinėrė gyvenimo gerovėje arba moraliai susmuko.

Minėto laiško rašėjos suminė, ir pavyzdį, kaip „jaunimas“ yra atstumiamas. Jos rašo, kad praėjė sekmadienį jos atėjusios į Marijos Aukštesniosios mokyklos foje, ir norėjusios rinkti parašus panaikinti Ribentropo — Molotovo susitarimą. Tai buvo Jaunimo Sąjungos toks sumanymas rinkti tam tikslui parašus. Bet E. Mikuziūtė parašų šioje vietoje rinkti neleido. Tat, jos ir klausia savo laiške, kodėl joms neleido? Ir lyg pasiūlydamos pareiškia, kad jos nenorėjo konkuruoti su aukų rinkėjais ir nenorėjo trūkdėti programos. O gal dėl to, jos spėjo, kad jos priklauso Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai, kuri priklauso LB-nei?

Jei tokį laišką būtų parašiusios tos kraštuose, patikėjojoms jų laisvės gynimui. Mes privalome ryžtis, kad pavergtoji tauta vėl taptų laisva, — baigė savo kalbą atstovas Nelligan.

Nėra ko stebėtis, kad Brežnevas, patyręs apie JAV Kongrese pasakytas sen. Percy ir atstovų Annunzio bei Nelligan kalbas, prašė prez. Reaganą organizuoti susitikimą tarptautinei padėčiai aptarti.

šios pradžios mokyklos mokinės, tai sakydama, kad nesubrendusių mergaičių ambicija, kurios dar gyvena vaikišku amžiumi, ir dar vaikiškai galvoja, todėl nevertėtų atkreipti dėmesio į tokį parapijos bažnyčioje ir Marijos Aukštesnės mokyklos salėje. De'a, didžiausiam nustebimui, apie tai ne žodelio, bet radau atspausdintą dviejų merginų: Aušros Kubiliūtės ir Danutės Račiūnaitės laišką.

Skaityau beveik visą lietuvišką išeivijos spaudą, net ir LB-nės oficialią „Pasaulio lietuvių“ bet nepastebėjau tokio pranešimo, kad bus renkami parašai minėtam tikslui. Žinant, kad kiekvienas parašo davėjas yra atsarius, taip sakysim, kad ir šiuo atveju, tikslas, kad ir pagirtinas, bet jis turėjo būti iš anksto spaudoje išgarsintas ir mūsų veiksmų VLIKo ar ALTo aprobuotas, kad parašų davėjai būtų tikri, jog jie bus panaudoti tik tam tikslui, ir kad jie nepateks į okupanto agentų nagus. O be to, ir parašų rinkėjai turėtų būti patikimi mūsų veiksmų, arba organizacijų centrų rekomenduoti. Mes Chicagoje jau turėjome tokį pavyzdį, kai a. a. Pranas Budrys jų buvo gan daug pri-rinkęs. Deja vėliau pasigirdo, jo aliarmuojantis spaudoje šauksmas, kur tie parašai dingę? Rodos, ir ši jo klausimą niekas ir neatsakė. Todėl, man rodos kad šių dviejų laiško rašėjų prieš E. Mikuziūtę yra nelemtas išsokis. Juk ji ADTO žmogus, turėjęs pagrindo uždrausti, kad kokiu nors būdu į nesupirpatimus nebūt įveltas ir AL-Tas.

Antras dalykas. Kaip galima pradėti rinkti parašus iš anksto nesusitarus su minėjimo rengėjais? Todėl toks judviejų elgesys nemandagus ir nepateisinamas. Pagaliau, kodėl į Tautos šventės minėjimą atėjo tik juodvi ir tik parašų rinkti, o ne dalyvauti Tautos šventės minėjime? Nuolat mūsų visuomenėje keliama mūsų priklauso Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai, kuri priklauso LB-nei?

Sitoks šių dviejų merginų iš-tuose kraštuose, patikėjojoms jų laisvės gynimui. Mes privalome ryžtis, kad pavergtoji tauta vėl taptų laisva, — baigė savo kalbą atstovas Nelligan.

Nėra ko stebėtis, kad Brežnevas, patyręs apie JAV Kongrese pasakytas sen. Percy ir atstovų Annunzio bei Nelligan kalbas, prašė prez. Reaganą organizuoti susitikimą tarptautinei padėčiai aptarti.

SUTEIKS LENKIJAI PASKOLĄ

WASHINGTON. — Vakariečiai nutarė patenkinti Lenkijos prašymą, suteikiant jai trumpalaikę paskolą. Lenkijos valdžia yra skolinga vakariečiams 25 milijonų dolerių plus 10 milijonų skolų ir nuosimčių, mokėtinų 1981 metais. Penkiolika vakariečių kreditorių (pinigų skolin-tų) taip pat nutarė kreiptis į savo kraštų vyriausybes, prašant finansavime pagalbos.

— Nauja Anglijos Darbo partijos vadovybė planuoja išmesti iš partijos bent 20 narių, kurie neklauso partijos vadovybės.

kis minėtu laišku yra nenaudingas, nes tai kelia erzę. Tat, tenka klausyti, ar jos pačios sugalvo tokią nelemtą provokaciją, šios mums taip brangios praga, ar jas kas kitas inspiravo?

PRIVATUS PENSIJŲ PLANAS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentinė komisija studijuoja pensijų politiką, išpėdama Kongresą, kad pastarasis paruoštų planą įvesti privatinę pensijų sistemą. Toji sistema būtų finansuojama darbdavių mokesčiais ir ji būtų prieinama visiems dirbantiems, sulaukusiems 25 metų, ar senesniems, kurie išdirbo nemažiau 1,000 valandų.

Komisija taip pat rekomendavo pakelti amžių iš 65 iki 68 metų visiems, kurie išeis į pensiją pagal Social Security aktą.

NEDARBAS PADIDĖS

ASHINGTON. — Federalinė Rezervų komisija savo 1981 metų ekonominėje apžvalgoje žada ir toliau sugrąžinti išleidžiamą emisiją. Nedarbas ir nuosimčiai bus didesni, negu buvo numatyta Reagano administracijos. Numatoma, kad nedarbas pakils iki 8.5 procento. Infliacija pasieks 10 procentų ir nuosimčiai, greičiausiai, pasiekis dabartiniam lygį.

PAPILDOMAI PADIDINTI 1982 METŲ BIUDŽETĄ

WASHINGTON. — Reagano administracijos biudžeto tvarkytojai pranešė prezidentui, kad 1982 m. biudžetas turėtų būti padidintas 6 milijonais dolerių. Administracija šitokiam biudžeto padidimui susilaukė kritikos iš Wall Street ekonomisto Henry „Kaufman“. Jis nurodo, kad tokia administracijos programa yra infliacinė.

SUTEIKS LENKIJAI PASKOLĄ

WASHINGTON. — Vakariečiai nutarė patenkinti Lenkijos prašymą, suteikiant jai trumpalaikę paskolą. Lenkijos valdžia yra skolinga vakariečiams 25 milijonų dolerių plus 10 milijonų skolų ir nuosimčių, mokėtinų 1981 metais. Penkiolika vakariečių kreditorių (pinigų skolin-tų) taip pat nutarė kreiptis į savo kraštų vyriausybes, prašant finansavime pagalbos.

— Nauja Anglijos Darbo partijos vadovybė planuoja išmesti iš partijos bent 20 narių, kurie neklauso partijos vadovybės.

P. L.

KŠYZANOVSKIO BE CENZŪROS VILNIAUS „MATEČNIKAS“

(Tęsinys)

Autorius klausia: „Ar išskyrus šarvuoties nebuvo daugiau priežasčių?“, pats atsako: „Aišku, kad buvo ir ne iš litvinių (lietuvių) pusės“.

„Iš tikrųjų lietuviams, anot autoriaus, labiausiai rūpėjo kuo greičiausiai užimti Vilnių, negu bolševikams jį dar nevisiškai apgrobta aplėisti“. „Nepaisant, kad įvažiavimui šarvuotis ilgai nepasirodė, grobuoniški (szabawnicze) sunkvežimiai siuvo po miestą net tuo metu, kuomet pradėjo Kauno valdžios agentai jau atvykti.“

Dienomis galima buvo karts nuo karto gatyvėse girdėti, — pastebi autorius, — LIETUVIŲ KALBA, TOKIA EGZOTINĖ, IKI TOL ŠIAME MIESTE NEGIRDETA (mano pabrūkta — P.L.), atsižvelgiant, jog Lietuvos istorinės sostinės kalbą reikėtų. Be to, autorius toliau sarkastiškai dėsto: „katedros aikštėje, prie Mickevičiaus gatvės pradžios, atsirado iškilūs triumfo vartai (brama), laukiantys pro juos ištroškusių (upragaišusių) karių (vnce) prazygiavimo. Tačiau silpna vartų konstrukcija, tikriausiai BE TIKRO LIETUVIŲ TAUTAI SOLIDARUMO ATLIKTA (mano pabrūkta — P.L.), nešlaikė išties savaičių trukmės „nugrūvo“, pabrėžė autorius.

Po to rašoma: „Po eilės klaidinančių ir neišpildytų terminų, išnykus nuo teismo rūmų Lukiškio aikštėje NKVD juodiems limuzinams, kuriuos vilniečiai kas rytą skaičiavo, galop lietuvių kariuomenė įžengė į Vilnių 1939.X.28 d., šeštadienį“. „Ar su šarvuotiu ar be jo, lietuvių šaukūns (schludne) pėstininkai, žaliosiose uniformose, sumirgėjo ant Žaliojo Tiltio ir įžengė į Vilniaus vidurmiestį. Vilniaus ir Mickevičiaus gatvių sankryžose laukė juos GAN MENKA, BET AKUSTINIAI TRIUKSMINGA LIETUVIŲ GRUPE, PRIBUVUSI AIŠKIAI PIRMUOJU ŠUOLIŲ (mano pabrūkta — P.L.) ir sukėlė ovacijas. Bėgo gatvė SU TRANSPARANTAIS LIETUVIŲ KALBA, VILNIUJE VISISKAI DAR NESUPRANTAMA. Vienas buvo taip pat ir lenkų kalba: „NIECH ZYJE ARMIA LITEWSKA“ (tegu gyvuoja Lietuvos Armija). Raidynas, esą, gerokai apvylė lenkų ortografijos pažinimą. Gatvė stebėjo su nepasitikėjimu tyla marširuojančius ir svarstė pasaulio įvykių nepastovumą. Remiantis Dievu ir teisingumu priklausytų tai kariuomenei, bent jau pradžioje, tikra nuosirdumo skalė. Žodis „išlaisvintojai“, gal būt, būtų virš normos, nes tikrai MŪSŲ MIESTUI (mano pabrūkta — P.L.) neatnešė laisvės. Nebent tikty geriau: „išlaisvintojai iš sunkių makalynių (tarapatow), mums suprantamų visuomenės bei ekonominės santvarkos pabrūkty.“

Kiti kariuomenės daliniai žygiavo nuo Vilko Pėdos (Wilczej Lapy) arba Kowno (Kauno)

pusės“.

Po lietuvių kariuomenės įžygiavimo Vilniun, rašoma, Rusų kapinėse išstatomos prie Pilsudskio mauzoliejais ir dr. Basanavičiaus kapo garbės sargybos. (Ar gi iš tikrųjų buvo išstatyta garbės sargyba prie Pilsudskio mauzoliejais? Keista.)

Lietuviai tapdavo naktimis panašiais anoni-mais ir lenkus ir vengė nakvoti savo nuosavose lo-vose, pastebima. Tat išlaisvintojai ir išlaisvintieji nebuvo saugūs...

Nepaisant permainingos, vis dar buvo jaučiamas sovietinis kvapas keletą sekančių savaičių, nors mieste buvo atvanga. Iš įvairių landynių pradėjo išlįsti besislapstę žmonės, atsargiai besidairant, tyrė ar ne per anksti išlindo švieson.

Įtempta Lietuvos ekonominė struktūra išba-dėjusiam miestui reprezentavo savo organizacinė-mis bendrovėmis — Pienocentras, Maistas ir Liet-ūkis, pasiryžusiomis per pilvą laimėti miesto širdis. Iš tikrųjų aprovizacija turėjo savo svorį. Gy-ventojų reikmenimis aprūpinimas pateisino pil-numoje pastangas ir atsiekė, atrodo, net politinių tikslų. Anot autoriaus, „Aprovizacija turėjo savo iškalbą“.

Atsivėrė geležinkelio kelias į vakarus, į Kau-ną ir toliau pasaulin. Galima buvo susirašinėti su tūkstančiais lenkų, kurie pasislėpė nuo karo veiksmų Lietuvoje, o taip pat ir su internuotais kariais stovyklose. Nepaisant karo, paštas normaliai funk-cionavo su Vakarų Europa. Zlotai keičiami į li-tus santykiu 1 litas lygu 2 zlotam. Iš tikrųjų tai

skriauda, skundžiasi autorius (Kuo vertas buvo tada lenkiškas zlotas?). Keitimui nustatyta riba — viengungiui 50 zlotų, gi šeimai — 100 zlotų. Vėliau pakeista iki 300 zlotų, santykiu 1 zlotas lygu 0,4 lito.

Pasijudino ir vietinė spauda. Nuo lapkričio 2 d. pradėjo eiti prieškarinis „Kurjer Wilenski“. Šalia to naujas laikraštis — „Gazeta Codzienna“. Vietoj „Słowa“. Vėliau „Gazeta Codzienna“ nuslydo nuo savo bėgių ir pakrypo į lietuviškumą (litwinofilystą), buvusiose aplinkybėse lenkų visuomenei sunkiai suvirkšinama. Pradėjo veikti ir mokyklos. Pradėjo akademinius metus „Stefano Batoro“ (Stepono Batoros) universitetas, nors iš pradžių buvo jaučiamas esamos padėties netik-rumas, pastebi autorius. Leidiny Vilniaus univer-sitetą autorius vadina „naszy universitet“ (mūsų universitetas). Universitetas neteko trijų profesorių ir kelių kitų mokslinio personalo. Sovietų buvo areštuoti ir du maršalkos Pilsudskio broliai — Kazimierz ir Jan.

Baimę keliantis faktas, kad, kiek yra žino-ma, areštuotieji laikomi jau morituri (lot. mir-čiai pasmerkti). Lietuvos valdžia su tikru esamos sėkmingos padėties aspektu žadėjo priėti prie areštuotųjų grąžinimo.

(Bus daugiau)

ŠVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais išrašytą knygą apie šventąjį Rastą. Pirmieji atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartinio", 338 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
938 S. Manhattan Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2722

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai Med. dan.
Speciali pagalba Holme.
Arch. Support) ir t. t.
1850 West 62nd St., Chicago, IL 60649
Tel.: Prospect 8-5884

FLORIDA
DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. rytų.
Vedėja - Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Upytės Draugiško klubo susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 6 d., Aneies Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Pradžią 1 val. popiet. Nariai prasomi atsižvelgti, nes bus daug svarbių pastarųjų atėjusių veiklos reikalų. Po susirinkimo bus vakas.

Ervilko Draugiško klubo svarbus susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 4 d., 1:30 val. vak. Aneies salėje, 4500 So. Talman Ave. Bus svarstomi likviduoti klubas, ar dar laikyti. Jusų balsavimas yra svarbus. Po susirinkimo bus vakas.

Bernice Žemgulis, fin. rašt.

UOSTAS BE MUITO
(Atkelta iš antro puslapio)

niekas gintaro pas jį nepirko, o kai užėjo lietuviai, tai gana daug išpirko.

Pasakiau jam, kad labai senais laikais gintaras buvo pinigais. Pirkliai Afganistano keliais vežė į Lietuvą šilkinės skaras, o iš Lietuvos vežė gintarą. Jis to nežinojo. Jam tas buvo nesvarbu. Jis norėjo, kad ekskursantai iš jo išpirktų turimą gintarą.

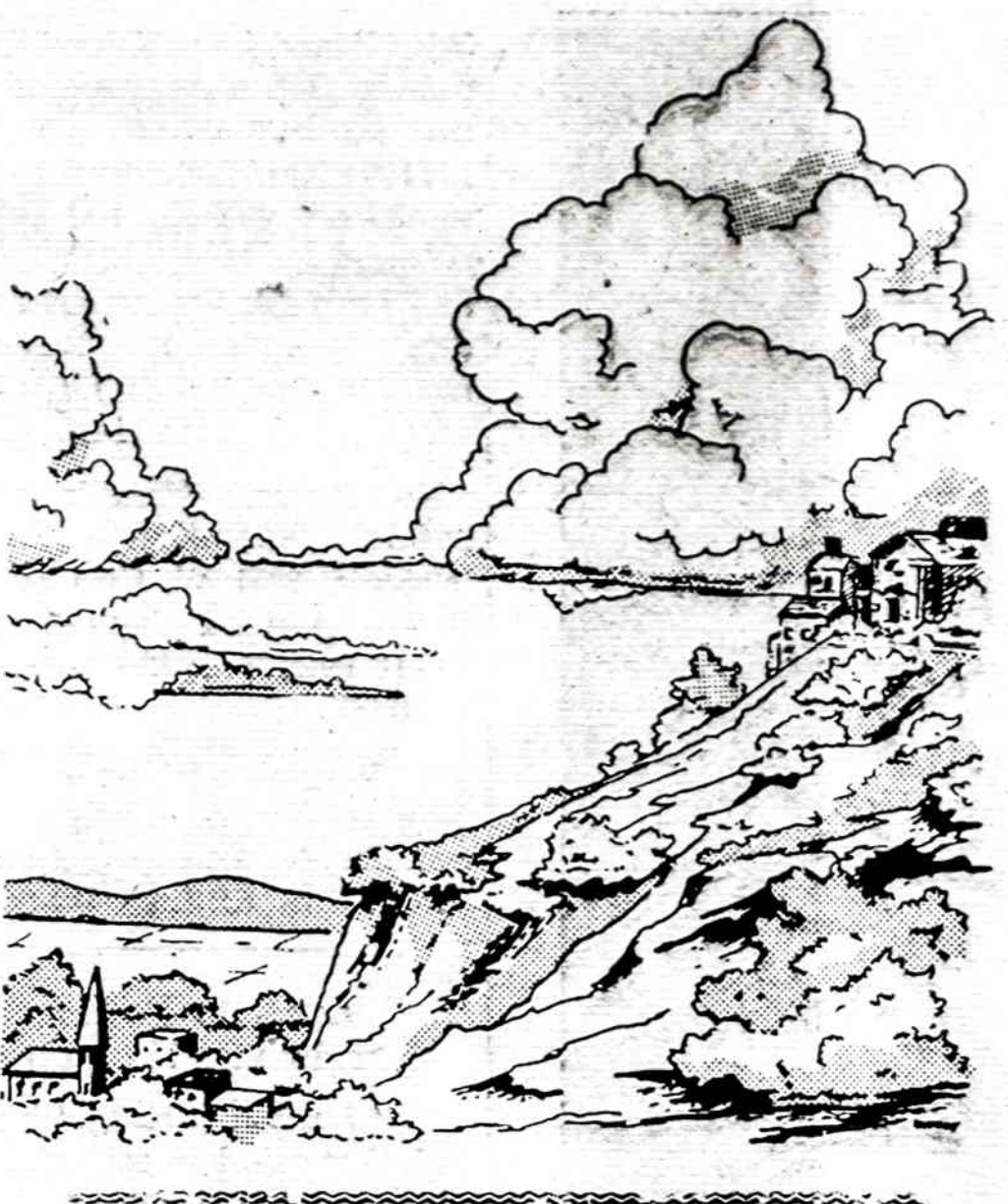
Laikas greitai prabėgo. Turėjome išskubėti į uostą, nes 5-tą valandą turėjome išplaukti iš Santo Tomas ir grįžti į Miami.

Laivui pradėjus judėti, suėjome ant denio ir atsisveikinom su gražia Santo Tomas sala. Išgėrėm po stiklą ispaniškos sangrijos, saloje gaminamo juodai raudono vyno. Dar porą atsisveikinimo dainų užtraukėm.

Matėm, kad ir uoste buvo grupė vietos gyventojų, kurie lygavėlėmis atsisveikino išplaukiančius laivus. Jiems liūdna, kai žmonių pilni laivai išplaukia.

APKARPYS PAGALBĄ MIESTAMS
WASHINGTON. — Prezidento patarėjas ekonominiais reikalais Murray Weidenbaum pareiškė susirinkusiems ir konferencijai miestų burmistrams, kad miestų liudžetų apkarpymas nepalies neturtingųjų. Toliau jis paaiškino, kad tik tie bus aprūpinti, kuriems pagalba yra būtina reikalinga.

Burmistrai nutarė paremti prez. Reagano ekonominį planą su kai kuriais rezervais.

ANUPRAS TAMULYNAS

Kalba, daina, muzika, tapyba ir jų išraiškingumas bei santykis

(Tęsinys)

Daina išlieka mūsų tautos tik todėl, kad ji yra vertinga mūsų gyvenimo džiaugsmų ir vargų palydovė, lyg tai būtų mūsų gyvenimo neskiriamoji dalis. Liaudies dainose yra daug lietuvių tautos išminties ir jų reikšmės mūsų tautai yra labai svarbi.

Be to, daina, kaip yra sakoma, turi magiškos galios: ji veikia į klausytojus, švelnina žmogaus jausmus, žadina ilgesį, meilę, grožį, palengvina sunkų darbą, padeda užmiršti sunkius pergyvenimus.

Čia noriu nors trumpai pavaizduoti, kaip žmogus gali išraiškingai išsakyti savo vidinius pergyvenimus dainoje. Štai kaip kun. Vienuolis savo sukurtoje dainoje "Sudiev, kvietkeli" išraiškingai išsako savo gyvenimo tragizmą tarp kunigo pareigų ir meilės:

"Sudiev, kvietkeli, tu brangiausias, Sudiev ir laimė man bėdnam.
Matau - pasikyrė taip Auksčiausias, Jog vargt ant svieto reiks vienam..."

Štai diena jau ir ta adyna,
Kurioj man reikia atsiskirti —
O širdis alpsta — Dievas žino,
Kaip reiks gyventi ir kur numirti!"

Tai jo atsisveikinimas su meile, nes jam, kaip kunigui, ji drausmina, o kaip žmogui įgimta. Meilė jam lieka visą gyvenimą gaivinti paskata, be jos jis jautiasi lyg pakirstas medis:

"Ir medis pakirstas svyruoja, —
Kaip mano širdis bepagis!"

Kova tarp jausmų ir valios sukelia tragizmą. Kun. Vienuolis meilę Rožei Stauskaitėi lydėjo jį per visą jo gyvenimą:

"Mylėjau tave ir mylėsiu,
Koi inane žemė neužkas,
Sparnuotom mintimis atleksiui,
Ir krašte svieto širdis ras."

Ir tavęs niekur neužmiršiu,
Jog siela mano čia paliks,
Tegul iš meilės ir numirsiu —
Mirsiu dėl meilės Dievui tiks."

Čia žmogiškas tragizmas iškeltas dainoje, kuris yra bendras žmonėms, išlieka neribotą laiką dainoje — daina mėgiama dainuojama. Šioji dainoj atvaizduoti žmogaus vidiniai pergyvenimai, turi visuotinio pobūdžio — būdingi visiems žmonėms, nežiūrint laiko eigos.

Kun. A. Vienuolis gyvenimo tragizmą dar didino nepagydoma vėžio liga. Ir štai kaip jis išraiškingai dainos žodžiais tai pavaizduoja mums:

Jau žvaigždė vilties žibėti nustojo,
Viskas pasauliui man juoda!
Ar kas grožybės po kaju kloja;
Ar karcią tužį gert duoda, —
Man vistic pat, man vistic pat."

Taigi mūsų kalba yra išraiškingiausia priemonė visokių mūsų pergyvenimų perduoti kitiems, o ypač tas išraiškingumas dar padidėja (dainoje), kada žodžius tariame ir dar dainos melodiją dainuojame.

Dainos savo turinio įvairumu,

balsu skaityti, pasakoti). Deklamaciją dainavimą — pamėgdžiojančią šnekamosios kalbos intonaciją, vadiname recitatyviniu dainavimu. Liaudies dainose retai praktikuojamas, o operoj sutinkamas dažnai.

Dažnai liaudies dainas noriai dainuoja ir žymūs dainininkai. Dainose slypi dvasinis tautos uostas. Dainos — įkvėpimo šaltinis kompozitoriams bei rašytojams naujiems kūriniams kurti. Dainose slypi mūsų tautos išgyvenimai, vargai, džiaugsmas, tautos kovos, tautos istorijos būrai ir net atsispindi tautos charakteris. Lietuviai, nors ir sunkiai gyveno, bet mokojo įvertinti savo krašto grožį — mylėjo savo gimtą kraštą, apipynę jį gražiausiomis dainomis.

Muzikos išraiškingumas

Yra žmonių, kurie teigia, kad muzika, kaip ir kalba, gali išreikšti žmogaus mintis, jausmus, kuriais žmogus gyvena. Muzikoj atsispindi žmogaus džiaugsmas, sielvartas ir kiti pergyvenimai.

Muzikos kūrėjai savo kūriniuose nori išsakyti įvairius žmogaus pergyvenimus, gamtos vaizdus, banguojančias jūras, banguojančius jūrų laukus ir kit. Jie neprabyla į mus mūsų įprastą kalbą, bet vadinamąja muzikine kalba. Muzikos kalba nereikia žodinės kalbos. Ji negali išreikšti atskirų sąvokų, minčių, sakinių, o tik savo išraiškingumu turėti pranašumo. Tai gi muzikine kalba suprantamas muzikos išraiškingumas (ką nors atvaizduoti), o ne kaip mūsų žodinė kalba. Kada klausomės muzikos kūrinių — muzikinė kalba nepasako, ką tie garai vaizduoja — mes turime įsivaizduoti, ką kompozitorius norėjo savo kūriniu pasakyti, išreikšti jausmus, ar vaizdus, tai yra, turime suprasti be žodžių, ką norima ta muzika pavaizduoti.

(Bus daugiau)

NESUPRATO AR TYČIA
Vienas rašytojas kokieliu partijoje nusibodo beatsiprašinėdamas, esą jis turi skubėti namo. "Tikrai aš turiu baigti savo knygą", šeiminkas pagaliau paklausė: "O kokią knygą tamsta skaitote?"

Dar prie dainų priklauso arija. Bet ne kiekvieną dainą vadiname arija, o tik operoj atliekamą, juk niekas nesako: jis padainavo ariją "Ant kalno karklai siūbavo".

Arija yra sudėtingesnė už eilines dainas, tai viena svarbiausių ir gražiausių operos sudėtinųjų dalių. Ją dainuoja kas nors iš operos herojų. Arijos muzikinė forma išbaigta. Operoj arija, dramoj monologas yra lygios vertės.

Dar tenka paminėti vieną dainavimo atmainą, tai recitatyvinis dainavimas (lot. recitare,

A. A.
Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad mūsų tėvas, senelis, brolis ir dėdė

JUOZAS KONDRATAS

mirė 1981 m. kovo 1 d. vakare, sulaukęs 87 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tytuvėnos par., Tdučių kaime. Gyveno Gime Parko apylinkėje, Chicagoje.

Amerikoje išgyveno 31 metus.

Paliko našlę: duklę Gražina Brown, trys anūkai — Juozas, jo žmona Nancy, Alan, jo žmona Nora, ir Viktoras; sesuo Ona Juodisienė, gyv. Toronto, Ont., sesuo Stasė Šivickienė ir jos duklė Regina, gyv. Montevideo, Urugvajuje; sūnėnas Alfredas Stanevičius, gyv. Montevideo, Urugvajuje; dvi dukterėčios — Birutė Čepaitienė su šeima ir Danutė Janienė su šeima, bei kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko sesuo Kazė Čedelinienė su šeima ir brolėnė Petrutė su šeima.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6815 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Trečiadienį, kovo 4 d., 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. M. Marijos Gimimo parapijos laivyną, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero Liet. kapinėse.

Visi a.a. Juozo Kondrato giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą bei atsisveikinimą.

Nuolūde lieka:
Duklė, anūkai, seserys, giminės.
Laidotuvių direktoriai Jonas G. Evans, Jr., ir Stasys Evans. Tel. 737-8600.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
— GORDON FUNERAL HOME —
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE
PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1338

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REPUBLIC 7-1213
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, PALOS HILLS, ILL. 974-4414

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1311

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Žemumogė yra vienintelis žinduolis, kurio šėklas yra paviršiuje.

• Prez. Ronald Reagano vyriausybė susirūpino gyventojų saugumu. FBI statistikos duomenimis, Amerikoje didysis nusikaltimas įvyksta kas 27 sekundės: žmogžudystė įvyksta kas 21 minutės, prievartinis seksas — kas 7 minutės, plėšimas — kas 3 sekundės, muštynės — kas 51 sekundė, mašinų vagystė — kas 2 sekundės, įsilaužimas į butą — kas 10 sekundžių.

• Prez. Lyndon B. Johnsonas pralaimėjo karą prieš neturtą, nes neturtingųjų pagalbos pinigai jų nepasiekdavo. Sakysim, viena New Yorko apygarda, sudaryta padėti vargšams, savo konferencijai pasamdė stalą ir ketelį kėdžių, kurių nuomai išleido \$3,275 arba po \$500 už kiekvieną kėdę.

• Daugelis amerikiečių išleidžia mažiau, negu uždirba. Jie turėtų reikalauti, kad ir valdžia taip darytų.

• Vanduo yra vienas iš svarbiausių dalykų, kuris žmogui duoda sveikatą. Žmogaus kūnas susideda iš 70 nuosmių svorio vandens. Reikia kasdien vartoti bent šešis stiklus vandens. Tas nereikia, kad tai būtų vien tik vanduo. Galime naudoti arbatos, kavos ir kitų gėrimų formoje. Gerkite stiklą šalto vandens atsikėlus ir stiklą šilto vandens einant gulėti. Tas užlaikys kūno sistemą geroje ir švarioje sveikatoje.

• Iš 100 amerikiečių šeimų, 44 gauna reguliarius mėnesinius valdžios čekius, kaip tai socialinio draudimo, pašalpos, veteranų, nedarbo ar valdžios pensijų. Tokius čekius gauna 25 milijonai šeimų, iš jų trims milijonams tie čekiai yra vieninteliai pajamų šaltiniai.

• Vidutinė amerikiečių šeima 12% energijos sunaudoja savo automobiliui, 40% — šilumai ir vėsinimui, 6% — vaizdo pasidymui, 4% — virimui, 17% šaldytuvams, 1% šviesai, ir 3% televizijai, radijui, skalbimo ir džiovinimo mašinoms.

• JAV-se vienam šimtui gyventojų tenka 70 telefonų. 9% šeimų turi mažiausiai vieną telefoną.

M. Miškinytė

TRUMPAI

— **Detroito žiburio lietuonių mokyklos Tėvų komitetas** ruošia madų parodą kovo 28 d. 7:30 val. vak. Kultūros centre.

— **Km. Jonas Vyšniauskas** iš Sv. Kryžiaus parapijos paskirtas Sv. Jurgio parapijos klebonu. Anksčiau jis buvo kitose lietuviškos parapijose Čikagoje ir Cicero, Ill.

— **L. Mažeikienė** perrinkta Lietuvių respublikonų Los Angeles klubo pirmininke. A. Markevičius V. Vidugiris vicepirmininkai, B. Skirienė — sek., ir S. Kvečius — ižd. Revizijos komisiją sudaro: A. Bajalienė, V. Pažiūra ir J. Petronis. Skyrius efektingai parėmė prez. Ronald Reagano išrinkimą.

— **Vasario 16 gimnazija** šiemet paminės 30 m. sukaktį. Tai proga rengiamas visų gimnazijų lankiusi ir joje dirbusių suvažiavimas liepos 3-5 d.

— **SLA** Doktoras Kvotėjas dr.

Danielius Degėsys nuo sausio 1 pasitraukė iš Pasaulio Lietuvių Gydytojų Dr. os leidžiamo žurnalo Medicina redaktoriaus pareigų, jas perduodamas dr. Dimui Giedraičiui, 1980 No. La Fox St., Elgin, Ill. 60177.

— **36-tos Vyčių kuopjos** Chicagoje valdybą 1981-miems metams sudaro: pirmininkė — Rūta Kazlauskienė, vicepirmininkai — Liucija Kilkuvienė, Ona Naureckienė ir Juozapas Martikonis, protokolų sekretorė — Anne Casperson, išdėstikė — Pranas Svelnys, finansų sekretorė — Bernice Pupinik, izdo globėjai — Vincentas Samoška ir Sofija Zukienė. Paskirti veiklos komitetų pirmininkai yra: Ann Marie Kassel — Lietuvos reikalų, Ona Naureckienė — Kultūros, Bernice Pupinik — Apeingų, "Vyčio" korespondentė yra Ann Marie Kassel, korespondentė lietuviškai spaudai — Salomėja Daulienė. Ryšiai su visuomene rūpinasi Sabina Klatt.

— **Los Angeles skautiškas** jaunimas kviečia kovo 8 dieną dalyvauti jų rengiamoje Kazuko mugėje. Mugė bus parapijos kieme ir salėse. Pradžią tuoj po Sumos, 11:30 val. Čia rasite visokių įdomybių: žaidimų, rankdarbių, įvairių valgių ir gėrimų.

— **Los Angeles parapijos** ir lietuvių tautos patronas Sv. Kazimieras išpuola kovo 4 dieną. Iškilmės nukeliamos į sekančią sekmadienį, kovo 8 dieną. 10:30 val. bus iškilmingos pamaldos su pritaikintu pamokslu.

— **Dailės Mackalienės** pagerbimas įvyksta kovo 15 dieną, sekmadienį, 12 val. parapijos viršutinėje salėje. Visi kviečiami dalyvauti ir pagerbti nepaįstamą ir kūrybingą lietuviško teatro ugdytoją.

— **Zigmas Duseika** iš Brighton Parko įteikė \$10 auką kalendoriaus progai. Juozas Jasiūnas įteikė \$5, o Jonas Gelumauskas įteikė \$3. Aleksandra Stulgaitienė iš Marquette Parko įteikė \$15, o M. Žilinskienė įteikė dolerį. Dėkui.

— **Illinois valstijos loterijoje** vasario 26 d. Pot of Gold lošime laimėjo 019762. Bingo lošime laimėjo 06, 18, 35, 48 ir 72.

— **Pakilus susidomėjimui** Ma-

žąja Lietuva, jos pažinimui daug padės 6 plačios studijos prof. M. Brako paruoštoje 304 puslapių LITHUANIA MINOR knygoje su 50-čių žemėlapių. Kaina \$15, persiuntimui pridėti 81c. Kreiptis į knygų platintojus arba leidybą — Lithuanian Research Institute, Inc., 14931 120th St., So. Ozone Park, NY 11420. (Pr.)

— **Viktoras Šimaitis** pildė INCOME TAX Šimaitis Realty įstaigoje, 2951 W. 63rd Street. Darbo valandos kasdien nuo 10 val. ryto, Tel.: 436-7878 arba 763-0337. (Pr.)

— **Dengiamo ir taisomo visų rūšių stogus.** Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA, 434-9655

Apaštalo Povilo atgimimas iš naujo

"Bet kurie Jį (Kristų) tik priėmė, tiems Jis davė galia patapti Dievo vaikais; tiems, kurie tiki Jo varda, kurie užgimė ne iš kraujo, ir ne kūno valia, ir ne vyro valia, bet iš Dievo." Jono 1:12, 13.

Išgirsite apie šį mums visiems taip svarbų atgimimą iš naujo šiandien 8:45 val. vak. radijo banga 1150 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį 4:23 val. popiet per Sophie Barcus radiją išgirsite "Dangiskasis drabužis". Parašykite laiškutį, pareikalaudami knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai. Mūsų adresas:

Lithuanian Ministries,
P.O. Box 321,
Oak Lawn, Ill. 60454

DETROIT, MICH.

SUSIRINKIMAI IR JŲ VALDYBOS

Lietuvių Namų Draugijos metiniame susirinkime vasario 8 d. 1981 m. išrinkta sekanči valdyba: Jonas Gaizutis-pirmininkas, Eduardas Milkus — vicepirmininkas, sekretorius ir išdėstikė — Juozas Lesčinskas, prot. sekretorius — Alfonsas Lukas. Revizijos Komisiją sudarė: Petras Bliūdžius, S. Matvejs ir Jonas Atkučaitis.

DARIAUS GRENO KLUBO VALDYBA

Dariaus Grėno Klubu metiniame narių susirinkime vasario 1 d. išrinkta 1981 m. sekanči valdyba: Eduardas Milkus — pirmininkas, Albinas Bliūdžius — vicepirmininkas, Jonas Gaizutis — finansų sekret., Vladas Jomantas — pavaduotojas, Vytautas Ogilvis — sekretorius, Antanas Mikalkėnas — kasininkas, Alfonsas Lukas — ūkvedys ir Antanas Vaitiekus — maršalka ir viešpaties Revizijos Komisija: Juozas Kinčius, S. Matthews ir Bronius Tatarūnas.

SMUIKO KONCERTAS

Smuikininko virtuozo Izidoriaus Vasilūno iš Bostono koncertas įvyko Dievo Apvaizdos Parapijos salėje kovo mėn. 7 d.: pradžią 7 val. vakaro. Akompaniatorius — smuikininko I. Vasilūno sūnus.

Visi Detroito ir apylinkių bei kaimyninio Windsorio lietuviai kviečiami nepaprastan koncertan atsilankyti. Rengėjai — ALB. Radijo Klubas valdyba.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdybos prieš — me tinis posėdis įvyks kovo mėn. 11 d. Sv. Antano Parapijos patalpose. Pradžią 6 val. vakaro. Visi valdybos nariai kviečiami posėdyje dalyvauti.

Kviečia Dloc valdyba, Ant. Sukauskas

— Mula Chomeini sekmadienį pareiškė atvykusiai 12 arabų delegacijai, kad jeigu Irako prezidentas atšauks savo ginkluotąsias pajėgas iš Irano, tai bus taika.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui | Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMIS TERMINAMS
IR ŽEMAIŠ NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISIMOKĖJIMAIS.
JEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7742

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir irengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujųjų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Kaina \$3.00.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Grazi, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave. Chicago, IL 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

— Sakoma, kad britų premjerė Margaret Thatcher patarė prez. Reaganui neskubėti susitikti su Brežnevui. Ji patarė jam geriau susipažinti su dabartine padėtimi, susipažinti su rusų taktika ir neleisti Brežnevui primesti sovietinės politikos.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.
Don't be a Born Loser

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
a year

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

see us for

HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628

PETRA KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-3 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00

Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 82 metus.

SLA — stieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuo darbus dirba.

SLA — Emokėte daugiau kaip AŠTUNIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neliuko pelno, nariams patarnauja tik sąvėsalspos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susiviniyime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir taupomąsias apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreiptis ir savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA įstaryti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
387 W. 30th St.
Tel. (212) 543-2218